

Handläggare: Bodil Hammarberg
Region Innerstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 265 24
bodil.hammarberg@gfk.stockholm.se

2003-02-21

Dnr: 03-681-422

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Upprustning och förnyelse av Vasaparken. Genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Göran Gahm
tf

Mats Fager

SAMMANFATTNING

Programarbete har bedrivits för upprustning och förnyelse av Vasaparken sedan våren 2002. Detta har skett i nära samarbete mellan gatu- och fastighetskonoret, Norrmalms stadsdelsförvaltning och idrottsförvaltningen. Under programarbetet har två samrådsmöten genomförts för allmänheten. Programmets åtgärdsförslag omfattar i huvudsak nio punkter: öppna ytor (ovalen), entréer, gångstråk, västra delen, Glemmes terrasser, kopplingen till Sabbatsberg, parkleken, sidoytor (runt ovalen) och belysning. Projektet är kostnadsberäknat till ca 21 mnkr och beräknas genomföras under 2003-2005.

Lika viktigt som själva investeringen är parkens framtida skötsel och underhåll för att upprätthålla parkens utseende, trots hårt slitage på grund av parkens stora popularitet. Med tanke på den stora investeringen och de osäkra ekonomiska förutsättningarna för en framtida drift föreslår kontoret att en konstfrusen isbana inte anläggs i parken.

Programmet i färg finns utlagt på internet, www.stockholm.se/gfk

UTLÅTANDE

Bakgrund

Politiska beslut

Program för upprättande av detaljplaner för Sabbatsbergsområdet har tagits fram i samarbete mellan Staden och Locum under år 2000-2001.

Programmet antogs i Stadsbyggnadsnämnden 2001-06-07.

Bland annat tillkommer ca 600 nya lägenheter i Sabbatsbergsområdet. Fler daghemsavdelningar och fritidshemsplatser planeras. I förslaget finns även ett planerat kulturhus illustrerat, beläget intill Vasaparken.

Under september 2001 genomförde Norrmalms stadsdelsnämnd ett elektroniskt rådslag för medborgarna på Norrmalm. Tillsammans med rådslaget och 2 namninsamlingar om aktiviteter i Vasaparken, har 1700 personer yttrat sig om Vasaparken framtid. Detta redovisades i Norrmalms stadsdelsnämnd 2002-01-24. I nämndens beslut föreslås bl a att man undersöker:

- ✍ möjligheterna och kostnaderna för en konstfrusen isbana
- ✍ möjligheterna att få plaskdammen att fungera igen
- ✍ behovet av en scen och bättre belysning i parken
- ✍ upprustning av parkleken
- ✍ vinteröppna caféer/restauranger

Sammanfattningsvis vill medborgarna ha en trygg och tillgänglig aktivitetspark med aktiviteter under hela året. Man vill ha mer kulturevenemang och mindre kommersiella arrangemang. Träd och blommor är önskat av många och vatten nämns som ett viktigt inslag. Skolidrott och fotboll, som man utövar idag, är viktigt att kunna fortsätta med även i framtiden.

GFN behandlade 2002-06-11 en skrivelse från Håkan Tenelius (fp) till kommunstyrelsen om att göra Vasaparkens lekpark till stadens minnesmonument över Astrid Lindgren. Nämnden beslöt att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande, där det bland annat sägs att kontoret ställer sig positiv till upprustning av lekområdet i Astrid Lindgrens anda, men att programarbetet får visa hur och i vilken omfattning detta skall ske.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade 2003-02-20 enligt bilaga 2. Huvuddragen i beslutet är följande: att i huvudsak godkänna programförslaget med beräknade driftkostnader och att en konstfrusen isbana anläggs i parken.

Analys

Parkens status och förutsättningar för investering

Vasaparken är en av Stockholms populäraste parker med sina stora öppna ytor, belägen i en av Stockholms parkfattigaste stadsdelar. Allt fler människor söker sig hit oavsett om man är ung eller gammal, hundägare eller barnfamilj.

Vasaparken är hårt sliten framför allt i östra delen där den så kallade ovalen är belägen.

Gräsytan renoverades i slutet av 1980-talet och försågs med, en i dag oanvänd, automatbevattning. Nästan inget gräs finns kvar idag utan slitaget på ytan, inte minst genom vintrarnas spolade isbana, har resulterat i en ogräsbemängd, grusig plan. Sidoytorna runt ovalen har genom åren fått en mängd tillägg av vilka många är outnyttjade och känns otidsenliga idag.

Lekplatsen är också mycket sliten och välanvänd med 60 000 besökare per år. I samband med utbyggnaden av Sabbatsberg kommer trycket att öka på Vasaparken. Skötselinsatserna har legat på en minimal nivå till stor del beroende på ytornas dåliga status.

I denna situation finns nu möjlighet att förbereda sig för det ökade slitaget och finansiera en upprustning av parken med bl a medel inom ramen för Sabbatsbergsexploateringen. Idrottsförvaltningen kommer att bidra med resurser till en konstgräsyta för sjuåringar med måtten 45 x 65m.

Programarbetet

Sedan april 2002 har programarbetet pågått för att ta fram ett förslag till en upprustning och förnyelse av Vasaparken. Arbetet bedrivs i nära samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning och idrottsförvaltningen.

Programförslaget, se bilaga 1, är väl förankrat i förvaltningarna och färdigställdes under januari 2003.

Samråd

Direktkontakten med medborgare och olika intressenter som t ex caféägare i Vasaparken har projektansvarig, Mats Granath (tel 508 09 016), på Norrmalms stadsdelsförvaltning haft.

Under programarbetet har två samrådsmöten för allmänheten genomförts i Lilla Adolf Fredriks skola med representanter för gatu- och fastighetskontoret, Norrmalms stadsdelsförvaltning och idrottsförvaltningen närvarande. Första samrådsmötet hölls 020618. Förutom annonsering i Vi i Vasastan, var ett 60-tal personer som visat särskilt intresse i samband med det elektroniska samrådet, särskilt inbjudna. Det kom ett fåtal men mycket engagerade människor till samrådsmötet. På samrådet berättade konsulterna från CarlBro AB om parkens historia och en presentation gjordes av parkens många olika funktioner med en problemanalys. Många intressanta synpunkter kom fram under mötet.

Till samrådsmöte två, 020917, presenterades en illustrationsplan för utformningen av parken. En preliminär tidplan presenterades också på mångas begäran. Det 15-tal deltagare som kom till mötet föreföll positiva och intresserade av förslaget. Det är detta förslag som sen bearbetats vidare utifrån inkomna synpunkter från medborgare och stadsdelsförvaltning.

Ytterligare samråd har skett med enskilda intressenter bland andra parklekspersonalen, caféägare, parkteatern och Astrid Lindgrens anhöriga, Karin Nyman och Carl-Olof Nyman.

Programförslaget (se bilaga 1)

Programarbetet har koncentrerats runt nio punkter som har bedömts som mest angelägna att åtgärda.

1. Öppna ytor (ovalen)
 - ✍ sjumannaplan av konstgräs 45 x 65m.
 - ✍ isbana (spolning av konstgräsyta vid lämplig väderlek)
 - ✍ parkteater, midsommarfirande mm på hårdjord eller armerad gräsyta intill bollplan
2. Entréer till parken
 - ✍ entrén vid Odengatan/Torsgatan liksom övriga entréer till parken ses över
3. stråken
 - ✍ huvudstråk, sidostråk, smitvägar
4. Västra delen
 - ✍ ny hundrastgård
 - ✍ gallring av träd
 - ✍ ökad tillgänglighet
5. Glemmes terrasser
 - ✍ upprustning av terrasserna
 - ✍ bättre integrering med övriga parken
6. Koppling till Sabbatsbergsområdet
 - ✍ nya stråk och entréer kopplas till Sabbatsbergsområdet
 - ✍ den befintliga, men oanvända dammen, rustas upp och blir en spegeldamm med växter
7. Parkleken
 - ✍ utveckling av en stimulerande lekplats för barn och vuxna.
 - ✍ lekplatsen skall tillgodose både flickors och pojkars behov
8. Sidoytor
 - ✍ boule, bangolf mm
 - ✍ se över befintliga caféytor (önskemål om ståbord och vinteröppen restaurang i flyttad OS-paviljong)
 - ✍ betona sidoytorernas karaktärsskapande betydelse för parken
9. Belysning
 - ✍ utveckling av nytt belysningsprogram för parken som ökar tryggheten

Konstfrusen isbana

Under programarbetet har vi undersökt möjligheterna att anlägga en konstfrusen isbana tillsammans med konstgräset. Detta är praktiskt möjligt att göra. Exempelvis har Zinkensdamms idrottsplats en sådan anläggning.

Kontoret har tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning konstaterat att en sådan anläggning skulle bli oerhört kostsam både i investering och årliga driftkostnader. Vi förslår därför att en konstfrusen isbana inte genomförs på grund av de ekonomiska konsekvenserna. Konstgräsytan har goda förutsättningar att kunna spolras med naturis när temperaturförhållandena så medger utan att skador uppkommer på ytan. Investeringskostnaden för en konstisanläggning är beräknad till 6 mnkr och driftkostnaden, baserad på erfarenheter från Kungsträdgården, är kalkylerad till 1 mnkr per år. Anläggandet av en konstfrusen isbana inom budgetramen innebär att andra viktiga delar av förslaget måste utgå. Ismaskineriet och kylaggregaten tar stor plats och bidrar med förfulande intryck av Vasaparkens öppna yta.

Ekonomiska konsekvenser

-investering

Den totala investeringsutgiften för projektet är uppskattad till ca 21 mnkr. Av dessa medel svarar idrottsförvaltningen för 5 mnkr för investering i konstgräs utan att göra anspråk på att disponera fotbollsplanen. Drygt 15 mnkr finansieras via gatu- och fastighetskontorets budget.

-drift

Kontoret har i samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning tagit fram kalkyler för årlig driftkostnad. Den årliga driftkostnaden för den upprustade Vasaparken beräknas till 1,7 mnkr. Stadsdelsförvaltningen accepterar kostnaden och finner den rimlig. Stadsdelsförvaltningen menar också att man inte kan avsätta resurser för drift av en konstisanläggning i dagsläget.

Norrmalms stadsdelsnämnd har fått förslaget på remiss och framfört följande synpunkter, se bilaga 2:

Enligt nämndens beslut godkänner man i huvudsak programförslaget till upprustning. Nämnden godkänner de beräknade driftkostnaderna för parken, en ökning från dagens kostnader på 1,2mnkr per år till 1,7mnkr. Nämnden önskar också att en konstfrusen isbana iordningställs i Vasaparken för vinteraktiviteter under förutsättning av att nämnden får utökade ekonomiska resurser för sin driftverksamhet. Nämnden är skeptisk till att använda gummimaterial på lekplatsen.

Kommentar från gfk:

Det finns för närvarande inga signaler att Norrmalms stadsdelsförvaltning kommer att få utökade driftresurser för parkskötsel. Norrmalm är en av de stadsdelar som redan har konstfrusen isbana (i Kungsträdgården). Med nuvarande ekonomiska resurser orkar stadsdelen inte med att driva ytterligare en konstfrusen isbana. Med tanke på de osäkra ekonomiska förutsättningarna för den framtida driften (ca 1mnkr/ år) och den betydande investeringen (ca 6 mnkr) anser kontoret att det inte är ekonomiskt försvarbart att lägga ytterligare investeringsmedel på att anlägga en konstfrusen isbana i Vasaparken.

Gummibeläggning på lekplatser är väl prövat i Sverige som fallskyddsmaterial under gungor och klätterlekar. På löparbanor har man använt gummiytor sedan länge för att det skonar knän, höfter och är slittåligt. Utveckling av materialet har skett och i dag finns möjligheter att gjuta infärgat gummi i mjuka, sammanhängande former. I Europa har man kommit längre i utvecklingen av slitagetåliga lekplatser och där är gummiytor som ersättning för asfalt, betong och grus allt mer förekommande. I Vasaparken är materialet tänkt att ersätta asfalt eller grus. Syftet med detta är att få en slittålig, lättskött lekplats som inte dammar under heta sommandagar. Sand i olika former kommer att finnas på lekplatsen både att baka med och som stötdämpare under lekredskap. Vi tror att materialet kommer att ge nya lekmöjligheter och dessutom vara mer skonsamt mot knän och händer när barnen trillar. Parklekspersonalen har ställt sig positiv till idéerna i förslaget. De kommer självklart att utgöra en viktig referens i det fortsatta arbetet.